

Een nieuw fenomeen: de (centrale) ondernemingsraad richt een stichting op om de belangen van het personeel beter te kunnen behartigen. Maar is de stichting de enige rechtspersoon die daarvoor in aanmerking komt? De vereniging or is een goed alternatief voor de stichting or. En heeft als groot voordeel dat zij wettelijk als cao-partij kan optreden.

THIJS JANSEN

De or is geen rechtspersoon en staat daarvoor in het rechtsverkeer zwak als het om het verdedigen van andere belangen voor de achterban gaat dan waarvoor in de WOR regels zijn opgenomen. Zo heeft de centrale ondernemingsraad van de Hollandsche Beton Groep (HBG) een stichting opgericht om de belangen van het personeel bij overname van het concern en verkoop van bedrijfsonderdelen beter over het voetlicht te kunnen brengen. En juridisch sterker te staan. De cor van HBG vormt het bestuur van de Stichting Belangen Werknemers HBG en heeft daarmee alle touwtjes in handen. Zie hiervoor onder meer OR-Informatie van 15 november 2001. Maar is er een alternatief voor de stichting om de belangen van het personeel beter te kunnen behartigen?

Rechtspersonen

De wetgever onderscheidt zes typen van civielrechtelijke rechtspersonen. Naast de stichting en de vereniging zijn dat de coöperatie en onderlinge waarborgmaatschappij, en de meer bekende besloten en naamloze vennootschap. Gemeen-

schappelijk kenmerk van de laatste vier rechtspersonen is, zo leert de praktijk, het hebben van een financieel-economisch doel dat meestal bedrijfsmatig wordt nagestreefd. Denk bijvoorbeeld aan een boerencoöperatie of een onderlinge uitvaartverzekering. Voor het behartigen van belangen van het personeel liggen stichting en vereniging als juridische vorm het meest voor de hand. Kenmerk van een stichting is dat het bestuur het hoogste orgaan is en in beginsel binnen de stichting geen verantwoording hoeft af te leggen. Kenmerk van een vereniging is dat de macht bij de leden ligt, het bestuur door de leden wordt benoemd en aan de leden verantwoording verschuldigd is. In de praktijk blijkt dat stichtingen nog al eens ideële doelen kennen, en verenigingen meer sociaal zijn georiënteerd. Voor de stichtingsvorm wordt vaak gekozen als het bestuur de zaken zelf wil regelen. Of als een vereniging ▶

Thijs Jansen is werkzaam bij Economy & Life te Utrecht als or-adviseur collectieve pensioenen en andere voorzieningen, e-mail: jansen@economylife.nl

*Geen stichting indien or als
cao-partij wil optreden*

De veren

(Illustratie Frits Dijkstra)

